

Zpráva o výsledcích finančních kontrol za rok 2012

Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgánem veřejné správy a přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly zahrnuje:

1. zhodnocení výsledků řídicí kontroly podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole (příloha č. 2), výsledků interního auditu podle § 28 a 29 zákona o finanční kontrole (příloha č. 3) a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému ve smyslu § 25 zákona o finanční kontrole

a) *Vytváření podmínek pro příznivé kontrolní prostředí v orgánu veřejné správy.*

Strategické záměry a cíle Kraje Vysočina vycházejí z Programu rozvoje Kraje Vysočina a z dalších dlouhodobých koncepcí, strategií, záměrů a zásad v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, dopravy, územního plánování, cestovního ruchu, krizového řízení, životního prostředí a informatiky. Tyto materiály jsou vyhodnocovány a aktualizovány. Kontrolní funkci plní také výbory zastupitelstva kraje.

Strategické prostředí krajského úřadu je zarámováno vizí, prioritami krajského úřadu a soustavou strategických cílů, které se prostřednictvím akčních plánů rozpadají na konkrétní měřitelné úkoly pro jednotlivé odbory. Je tak splněna základní podmínka pro fungování vnitřního kontrolního systému, a to je stanovení cílů na strategické úrovni. Jde o systematický proces přijímání, naplňování, sledování a vyhodnocování strategických cílů úřadu za využití Portálu strategického řízení. Kontrolní prostředí pozitivně ovlivňují zejména strategické cíle působící na hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků, na sledování provozních ukazatelů a také na naplňování přijatého Etického kodexu úřadu.

Základní rámec pro kontrolní prostředí na krajském úřadu vytváří organizační řád Krajského úřadu Kraje Vysočina, který vymezuje a odděluje odpovědnosti a pravomoce jednotlivých útvarů úřadu. Organizační řád je dále aplikován prostřednictvím pracovních náplní jednotlivých zaměstnanců. Odpovědní zaměstnanci mají pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů na pozicích příkazce operace, správce rozpočtu, hlavní účetní, čímž je nastaveno oprávnění a odpovědnost konkrétních osob za příslušné operace.

Konkrétní podmínky pro příznivé kontrolní prostředí na Krajském úřadu Kraje Vysočina vytváří oprávnění a povinnosti nastavené ve vnitřních předpisech úřadu, zejména ve:

- směrnici k zajištění kontrolní činnosti,
- směrnici k oběhu a přezkušování účetních dokladů,
- směrnici k provádění pokladních operací,
- směrnici o účtování, oceňování a evidenci majetku a závazků Kraje Vysočina,
- příkazu ředitele k provedení inventarizace,

- příkazu ředitele, kterým se upravuje postup předkládání písemností k podpisu.

Další podmínky ve specifických oblastech upravuje:

- směrnice k užívání a kontrole užívání informačních a komunikačních technologií Kraje Vysočina,
- směrnice o poskytování cestovních náhrad při tuzemských a zahraničních pracovních cestách,
- směrnice o uplatňování daně z přidané hodnoty,
- směrnice upravující evidenci přítomnosti na pracovišti a evidenci pracovní doby,
- směrnice upravující přidělování a užívání mobilních telefonů a SIM karet a další.

Znalost zásad a principů finanční kontroly podporuje modul „Finanční kontrola ve veřejné správě“, kterým prochází v rámci vstupního vzdělávání povinně každý nový zaměstnanec úřadu. Toto vzdělávání krajský úřad zajišťuje i pro zaměstnance obcí II. a III. stupně. Další vzdělávací aktivity jsou zaměřené např. do oblastí nastavení a aplikace kritérií 3E (hospodárnost, efektivnost, účelnost).

Příznivé kontrolní prostředí podporuje i aplikace modelu CAF (Common Assessment Framework) vycházející ze sebehodnocení kvality činnosti úřadu. Implementace modelu CAF probíhá na krajském úřadu od roku 2006.

Kontrolní prostředí uvnitř úřadu ovlivňuje i činnost oddělení vnitřní kontroly, které vykonává dílčí vnitřní kontroly zaměřené na soulad činností zaměstnanců kraje s právními předpisy a zajišťuje evidenci a podporu procesů při řešení stížností. Jsou vytvořeny vhodné podmínky pro nezávislou a objektivní činnost interního auditu, který hodnotí účinnost systému řízení rizik, řídicí a kontrolní procesy, správu a řízení krajského úřadu a navrhuje opatření ke zdokonalení systému a eliminaci rizik. Kontrolní prostředí směřem k externím subjektům nejvýznamněji formuje činnost odboru kontroly.

b) Systém posuzování závažnosti rizik spojených se zajišťováním stanovených úkolů a schválených cílů orgánu veřejné správy.

Postupy pro řízení rizik jsou na Krajském úřadě Kraje Vysočina systematicky nastaveny od roku 2005 a jsou podpořeny interně vytvořenou softwarovou databází. Vedoucí odborů a samostatných oddělení jsou zodpovědní za pravidelnou aktualizaci rizik v databázi, doplňování nových rizik a dále za navrhování opatření ke snížení či eliminaci rizik. Na vyzvu ředitele úřadu dochází jednou ročně k hromadné aktualizaci databáze rizik krajského úřadu. Poslední aktualizace proběhla na počátku roku 2012.

Řízením rizik se v průběhu roku zabývají příslušní zodpovědní vedoucí zaměstnanci. V rámci manažerské kontroly průběžně identifikují, kvantifikují a realizují opatření k řešení rizik, zejména u běžných, provozních činností. Rizika související s jednotlivými finančními výdajovými a příjmovými případy jsou řízena operativně pověřenými zaměstnanci realizací předběžné, průběžné a následné řídicí kontroly v souladu s ustanoveními zákona o finanční kontrole.

Zvláštní pozornost je věnována rizikům souvisejícím se správou a čerpáním finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, například v oblasti nastavování postupů při administraci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost probíhala v minulém období spolupráce mezi věcně příslušným odborem a oddělením interního auditu.

Identifikací potenciálních rizik a navrhováním opatření ke snížení nebo eliminaci těchto rizik se standardně zabývají zaměstnanci oddělení interního auditu při výkonu konkrétních auditních zakázek. Identifikovaná rizika a navrhovaná opatření jsou předmětem závěrečných auditních zpráv. Vedení krajského úřadu běžně zadává zaměstnancům oddělení interního auditu provedení ad-hoc interních auditů, které jsou zaměřeny zejména na posouzení aktuálních rizik.

c) Odpovědnost příslušných vedoucích a ostatních zaměstnanců orgánu veřejné správy.

Pravomoci a odpovědnosti jednotlivých vedoucích a ostatních zaměstnanců jednoznačně vymezuje organizační řád a pracovní náplně. Systém dále dotváří soustava vnitřních předpisů Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Povinnosti zaměstnanců kraje a uvolněných členů zastupitelstva kraje, kteří se bezprostředně podílejí na účetních případech od jejich nařízení, přezkoušení a kontroly až po zaúčtování a archivaci účetních dokladů, závazně upravuje směrnice k oběhu a přezkušování účetních dokladů a také interní předpisy orgánů kraje (pravidla rady kraje, zásady zastupitelstva kraje). Jsou vytvořeny standardizované postupy aktualizace a řízení změny těchto dokumentů.

Provádění řídicí kontroly podle zákona o finanční kontrole probíhá na základě pověření konkrétních zaměstnanců funkcemi příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní. Souhrn pověření, tzv. „přehled pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů“, jednoznačně určuje osoby odpovědné za výkon řídicí kontroly a vymezuje rozsah jejich oprávnění (dle příslušných paragrafů a položek v rámci jednotlivých kapitol rozpočtu kraje). Je zajištěna oddělenost funkcí, dodržení zásady čtyř očí, vzájemná zastupitelnost zaměstnanců pověřených výkonem řídicí kontroly, stejně jako pravidelná aktualizace pověření, za kterou je odpovědný odbor ekonomický.

Plnění povinností souvisejících se zajištěním řídicí kontroly podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě pravidelně prověřují pracovníci oddělení interního auditu v rámci své auditní činnosti. A to zejména ve smyslu dostatečnosti a funkčnosti nastavení vnitřního kontrolního systému.

d) Zajištění informačních funkcí v rámci systému finanční kontroly zavedeného v orgánu veřejné správy.

Informační funkce systému finanční kontroly se uskutečňuje v rámci předběžné řídicí kontroly a v rámci systému veřejnosprávních kontrol. Konkrétní postupy pro zajištění informační funkce v rámci předběžné řídicí kontroly upravuje zejména směrnice k oběhu a přezkušování účetních dokladů. V rámci systému veřejnosprávních kontrol jsou konkrétní postupy pro plnění informačních funkcí stanoveny směrnicí k zajištění kontrolní činnosti.

Kontrolní činnost krajského úřadu je koordinována prostřednictvím předkládání a schvalování pololetních plánů kontrol jednotlivých odborů a samostatných oddělení, např. v návaznosti na kontrolní zjištění či případné požadavky ze strany ústředních správních úřadů. Vyhodnocení kontrolní činnosti jednotlivých odborů a samostatných oddělení je prováděno v pravidelných pololetních intervalech a předkládáno řediteli krajského úřadu.

Informační podporu pro rozhodovací, ale i kontrolní procesy poskytuje datový sklad. Prostřednictvím datového skladu je možno rychle získat a analyzovat požadované aktuální informace z oblasti ekonomiky a rozpočtování kraje, příspěvkových organizací, provozu krajského úřadu, dotačních titulů, integrovaného záchranného systému apod. Datový sklad tak poskytuje rozsáhlou podporu pro manažerské rozhodování, protože umožňuje aktuální a velmi

detailní pohled na jednotlivé veřejné výdaje a příjmy, a to i v agregovaných a předem nastavených i ad hoc analytických pohledech.

Informační funkce interně-auditorské činnosti vychází ze statutu interního auditu. Roční i střednědobé plány interních auditů podléhají schválení ředitele úřadu. Zprávy z vykonaných interních auditů jsou projednávány s vedoucími zaměstnanci auditovaných útvarů a s ředitelem úřadu. Kromě toho oddělení interního auditu každoročně předkládá řediteli úřadu:

- zprávu o výsledcích činnosti interního auditu, která shrnuje všechny provedené auditní zakázky a další aktivity oddělení interního auditu,
- zprávu o aktualizaci a řízení rizik na Krajském úřadě Kraje Vysočina, jejímž účelem je podat informaci o provedené aktualizaci katalogu rizik a obecně o agendě řízení rizik.

e) Zajištění průběžného sledování a prověřování systému finanční kontroly zavedeného v orgánu veřejné správy včetně hodnocení.

Průběžné nezávislé sledování a prověřování systému finanční kontroly zabezpečuje oddělení interního auditu v rámci provádění konkrétních auditních zakázek, zejména interních auditů, ale i poradenských a konzultačních služeb. Pravidelně, jedenkrát ročně, ve zprávě o výsledcích činnosti interního auditu hodnotí komplexně dostatečnost a účinnost vnitřního kontrolního systému.

Na průběžném sledování systému finanční kontroly se podílejí také klíčoví účastníci na pozicích příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní v rámci výkonu každodenní agendy. Zjištěné nedostatky při výkonu řídicí kontroly jsou povinni písemně oznámit určeným osobám.

Provádění veřejnosprávních kontrol (zejména u příspěvkových organizací a příjemců veřejné finanční podpory) upravuje směrnice k zajištění kontrolní činnosti. Závěry z provedených kontrol, včetně nedostatků a uložených nápravných opatření, se vyhodnocují pravidelně v pololetních intervalech. Souhrn nejčastějších nedostatků z veřejnosprávních kontrol vypracovává odbor kontroly a předává jej vedení úřadu. Vyhodnocení kontrolní činnosti za jednotlivé věcné příslušné odbory koordinuje oddělení vnitřní kontroly, které toto vyhodnocení předkládá řediteli úřadu.

Systém finanční kontroly je prověřován také externími kontrolami a audity. Protokoly z externích kontrol a zprávy z externích auditů provedených na Kraji Vysočina, kdy je kraj kontrolovaný/auditovaný subjekt, včetně případných dokumentů o vypořádání zjištěných nedostatků, jsou soustřeďovány v centrální evidenci na oddělení vnitřní kontroly.

f) Dosahování výsledků při zajišťování činnosti a schválených cílů tohoto orgánu včetně realizace doporučení jednotlivých typů interního auditu.

Dosahování stanovených cílů při zajišťování činnosti Kraje Vysočina a krajského úřadu pravidelně hodnotí orgány kraje (zastupitelstvo, rada, výbory, komise) a vrcholové vedení krajského úřadu. Jsou vytvořeny systémy hodnocení jednotlivců nadřizenými zaměstnanci i hodnocení útvarů ředitelem krajského úřadu a zástupci samosprávy Kraje Vysočina.

Jednou ze skupin cílů jsou cíle strategické. Ty jsou průběžně monitorovány prostřednictvím Portálu strategického řízení úřadu, jsou definovány metriky plnění a periodicky vyhodnocovány na společných poradách vedoucích zaměstnanců krajského úřadu.

Posuzování realizace dílčích cílů a zejména identifikace rizik, která ohrožují jejich dosahování, je předmětem interně-auditorské činnosti. Auditní činnost oddělení interního auditu je členěna následujícím způsobem:

- ujišťovací zakázky – interní audity, jejichž výstupem je auditní zpráva a podrobná auditní dokumentace,
- poradenské a konzultační zakázky – poradenské zakázky většího rozsahu s různorodým předmětem a jednorázová konzultační činnost (dle rozsahu může jít např. o účast v projektových týmech, na schůzkách, výměna informací, připomínkování předpisů atd.)

Ujišťovací zakázky

V roce 2012 pracovali interní auditoři na těchto interních auditech:

- audit procesů administrace dotačních titulů na odboru školství, mládeže a sportu,
- audit nákupu drobné techniky na odboru informatiky,
- audit registru poskytovatelů sociálních služeb,
- audit nákupu služeb na odboru zdravotnictví,
- následný audit procesů administrace dotačních titulů na odboru školství, mládeže a sportu,
- audit poskytování dotací z Fondu Vysočiny na odboru životního prostředí.

Audit procesů administrace dotačních titulů na odboru školství, mládeže a sportu byl zahájen v roce 2011 a v roce 2012 probíhaly pouze dokončovací práce. Zabýval se posouzením dostatečnosti a účinnosti nastavení vnitřního kontrolního systému v procesu poskytování dotací administrovaných oddělením mládeže a sportu na základě příslušných pravidel Rady Kraje Vysočina. Ze 17 navržených doporučení směřovala většina do oblasti úpravy příslušných pravidel Rady Kraje Vysočina. Realizací doporučení by mělo být dosaženo větší transparentnosti, zachování dostatečné auditní stopy a dodržování příslušných předpisů v procesu administrace dotačních titulů.

Audit nákupu drobné techniky na odboru informatiky byl započat též v roce 2011, avšak většina prací proběhla v roce následujícím. Audit byl zaměřen na posouzení dostatečnosti a účinnosti nastavení vnitřního kontrolního systému v procesu objednávání a nákupu drobné techniky včetně zadávání veřejných zakázek malého rozsahu na pořízení drobné techniky na odboru informatiky. Navrhovaná doporučení k auditním zjištěním směřovala především do oblasti posílení kontrolních mechanismů v průběhu objednávání a nákupu drobné techniky a při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu na pořízení hardwarových prostředků.

Cílem auditu registru poskytovatelů sociálních služeb bylo prověření správnosti, úplnosti a funkčnosti procesů souvisejících s přidělováním oprávnění k poskytování sociálních služeb včetně vedení registru poskytovatelů sociálních služeb v listinné i elektronické podobě. Navrhované doporučení související se zjištěním s nízkým stupněm významnosti směřovalo do oblasti zvyšování profesionality úřadu v návaznosti na poskytování validních informací externím subjektům prostřednictvím Sociálního portálu umístěného na webových stránkách Kraje Vysočina.

Audit nákupu služeb na odboru zdravotnictví měl za cíl zhodnotit dostatečnost a účinnost nastavení vnitřního kontrolního systému a posoudit dodržování všeobecně závazných právních předpisů v procesu nákupu služeb hrazených z rozpočtu odboru zdravotnictví. V průběhu auditu neidentifikoval auditní tým žádné zjištění s vysokým stupněm významnosti. Identifikoval tři

zjištění se středním stupněm významnosti a dvě zjištění s nízkým stupněm významnosti. Navrhovaná doporučení směřovala především do oblasti posílení kontrolních mechanismů při správě veřejných výdajů.

Následný audit procesů administrace dotačních titulů na odboru školství, mládeže a sportu prověřoval realizaci nápravných opatření vzešlých z řádného interního auditu v této oblasti, který vykonal auditní tým v druhé polovině roku. Na základě získaných podkladů, vlastního šetření a analýzy skutečného stavu vyhodnotil auditní tým míru naplnění doporučení na 59 %. Doporučení z řádného interního auditu tak byla splněna z části. V souvislosti se zjištěními z řádného interního auditu a vyhodnocením následného auditu auditní tým doporučil, aby byla realizována i nesplněná opatření, která sníží rizika související s přetrvávajícími zjištěními. Ředitel krajského úřadu souhlasil s návrhem auditního týmu a stanovil nový termín pro realizaci dosud nesplněných opatření na 31. 12. 2012.

Audit poskytování dotací z Fondu Vysočiny na odboru životního prostředí si kladl za cíl posoudit dodržování všeobecně závazných právních předpisů a vnitřních předpisů a prověření přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému v procesu poskytování dotací. Audit byl zahájen na konci roku 2012, předpokládaná doba ukončení auditu je stanovena na počátek března roku 2013.

V rámci činnosti oddělení interního auditu bylo v roce 2012 navrženo celkem 34 doporučení k odstranění zjištěných nedostatků, z toho 30 doporučení se týkalo interních auditů zahájených v roce 2011. Doporučení z interních auditů jsou standardně projednávána s ředitelem krajského úřadu a vedoucími zaměstnanci, kteří jsou odpovědní za auditovanou oblast. Realizace přijatých doporučení z interních auditů je sledována prostřednictvím databáze doporučení z interních auditů umístěné na intranetu krajského úřadu. Sledování plnění auditních doporučení průběžně provádí oddělení interního auditu prostřednictvím následných auditů nebo dílčím ověřením.

Poradenské a konzultační zakázky:

Kromě provádění ujišťovacích zakázek (interních auditů) poskytuje oddělení interního auditu také poradenské a konzultační služby ostatním útvarům krajského úřadu. Oddělení interního auditu je často žádáno o odborný komentář týkající se pracovních postupů, právních a vnitřních předpisů, strategií a dalších záležitostí týkajících se činnosti úřadu.

V roce 2012 poskytli pracovníci oddělení interního auditu poradenství a konzultace v těchto oblastech:

- komunikační strategie Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina,
- zefektivnění podpůrných procesů krajského úřadu,
- analýza dopadů novely zákona o veřejných zakázkách,
- řízení příspěvkových organizací zřízených Krajem Vysočina.
- řízení rizik na krajském úřadu,
- centrální evidence dotací (tzv. systém eDotace),
- projekt „Zvýšení kvality, efektivnosti a transparentnosti procesů Kraje Vysočina“ (Kvalita 13),
- připomínkování vnitřních předpisů.

Předmětem poradenské zakázky komunikační strategie byla spolupráce oddělení interního auditu s odborem sekretariátu hejtmána na naplnění jednoho ze strategických cílů Krajského úřadu Kraje Vysočina. Tím je zpracování komunikační strategie Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina a její seznámení se zainteresovanými stranami (zaměstnanci, rada kraje, zastupitelstvo kraje, média, spolupracující instituce). Práce na poradenské zakázce byly zahájeny v roce 2010. V roce 2012 se oddělení interního auditu podílelo na připomínkování konceptu dokumentu komunikační strategie, který zpracoval odbor sekretariátu hejtmána.

Oddělení interního auditu se aktivně podílelo na plnění úkolu zefektivnění podpůrných procesů. Ten se vázal na projekt Zvýšení kvality řízení Krajského úřadu Kraje Vysočina, tzv. Kvalita 09, a jeho aktivitu č. 3, tj. Zefektivnění systému řízení kvality na krajském úřadu. V rámci této poradenské zakázky spolupracovalo oddělení interního auditu na implementaci analýzy, zpracování metodiky procesního řízení a její pilotní realizace do dvou oblastí - pracovní cesta, nepřítomnost zaměstnance.

Oddělení interního auditu se podílelo na analýze ekonomických a administrativních dopadů novely zákona o veřejných zakázkách. V rámci této poradenské zakázky pomáhalo oddělení interního auditu vyhodnotit funkčnost, bezpečnost a efektivnost procesu zadávání veřejných zakázek v podmínkách budoucí platnosti a účinnosti novelizovaného právního předpisu, a to včetně dostatečnosti podpůrných systémů.

Ve vazbě na projekt Zvýšení kvality řízení Krajského úřadu Kraje Vysočina (Kvalita 09), aktivita č. 2: Řízení příspěvkových organizací, jmenoval ředitel úřadu pracovní tým pro implementaci principů řízení a zefektivnění a zkvalitnění řízení příspěvkových organizací zřizovatelem. Členem tohoto týmu je i zástupce oddělení interního auditu. Prostřednictvím této zakázky napomáhá oddělení interního auditu k vytvoření a nastavení administrativní a metodické podpory řízení příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina. Výstupem projektu s termínem dokončení v polovině roku 2013 by měl být fungující Portál pro příspěvkové organizace, pomocí kterého budou komunikovat příspěvkové organizace mezi sebou navzájem a se zřizovatelem, Krajem Vysočina.

Ze strany pracovníků interního auditu je průběžně poskytována metodická podpora v systému řízení rizik krajského úřadu. K evidenci a řízení rizik slouží Databáze řízení rizik a také Portál řízení rizik, který je součástí Portálu strategického řízení. Jedná se o nástroj k podpoře řízení rizik na krajském úřadu, který má sloužit vedoucím pracovníkům (vlastníkům rizik a koordinátorům řízení rizik) k jednodušší práci s riziky a k jejich přehlednějšímu sledování. Aktualizace rizik potvrdila, že krajský úřad má k dispozici kvalitní technickou podporu k řízení rizik a že všeobecné povědomí o řízení rizik existuje. Nicméně do dalšího období úkol dalšího rozvoje kultury řízení rizik v organizaci stále zůstává aktuální.

V roce 2012 bylo oddělení interního auditu zapojeno do činnosti pracovní skupiny, která se věnuje správě a rozvoji centrální evidence dotací, tzv. systému eDotace. V rámci této spolupráce se zástupce oddělení účastnil pravidelných schůzek této skupiny, připomínkoval směrnici k dané problematice, manuál k práci se systémem i systém jako takový. V rámci poradenské služby využilo oddělení interního auditu rovněž zkušeností získaných z práce na ujišťovacích zakázkách v oblasti poskytování dotací.

V dubnu 2012 vyhlásilo Ministerstvo vnitra ČR v rámci OP LZZ výzvu č. 89 s názvem „Výzva pro předkládání GP 4.1 – Zvýšení kvality řízení, financování a good governance v úřadech územní veřejné správy“. OddIA vyhodnotilo tuto výzvu jako příležitost pro využití finančních prostředků EU na provedení plnohodnotného externího hodnocení kvality IA. Ve spolupráci s ostatními odbory připravilo OddIA projekt „Zvýšení kvality, efektivnosti a transparentnosti procesů Kraje

„Vysočina“, pracovně nazvaný Kvalita 13. Jednou z hlavních aktivit projektu bylo „Zefektivnění činnosti interního auditu v Kraji Vysočina“. Žádost však nebyla ze strany Ministerstva vnitra podpořena.

V rámci konzultační činnosti se oddělení interního auditu věnuje také připomínkování vnitřních předpisů. V roce 2012 připomínkovalo celkem 12 nově vznikajících, případně novelizovaných předpisů kraje (pravidla rady kraje) a krajského úřadu (směrnice, řády, příkazy ředitele).

2. zhodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol vykonávaných podle § 7 odst. 2, 8, 9 a 11 zákona o finanční kontrole včetně zhodnocení přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému této kontroly

a. národních prostředků (příloha č. 4)

Veřejnosprávní kontroly na místě byly v roce 2012 vykonávány všemi odpovědnými zaměstnanci podle jejich působností a odpovědností a v souladu se zákonem o finanční kontrole a vnitřní směrnici k zajištění kontrolní činnosti, a to na základě pololetních plánů kontrolní činnosti, dále na podnět vedení kraje, ostatních orgánů veřejné správy a rovněž na základě informací uvedených ve stížnostech právnických a fyzických osob.

Předběžné veřejnosprávní kontroly byly pravidelně vykonávány před vynaložením veřejných výdajů při posuzování žádostí jednotlivých žadatelů o veřejnou finanční podporu z rozpočtu kraje a fondu kraje - Fondu Vysočiny. Vykonávány byly převážně administrativní veřejnosprávní kontroly, v případě zjištění nejasností nebo rizik byla jednotlivými odbory krajského úřadu výjimečně prováděna kontrola na místě u žadatelů o veřejnou finanční podporu.

Průběžné veřejnosprávní kontroly byly zaměřeny zejména na dodržování stanovených podmínek a postupů při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací, na včasnost a přesnost záznamů o nakládání s veřejnými prostředky a o uskutečňovaných operacích. V průběhu roku 2012 byly průběžné veřejnosprávní administrativní kontroly vykonávány u všech smluvně poskytnutých podpor z rozpočtu kraje a fondu kraje, a to formou ověření správnosti závěrečné zprávy a vyúčtování akcí v rámci jednotlivých dotačních titulů.

Průběžné veřejnosprávní kontroly *na místě* byly vykonávány odpovědnými zaměstnanci administrátora podpory v souladu s plány kontrolní činnosti jednotlivých odborů krajského úřadu u příjemců veřejných finančních podpor poskytnutých z rozpočtu kraje a fondu kraje. Příslušnými odvětvovými odbory byly též prováděny kontroly hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných krajem v resortu školství, sociálních věcí, zdravotnictví, dopravy, a kultury. V roce 2012 bylo u příspěvkových organizací kraje provedeno celkem 12 průběžných veřejnosprávních kontrol na místě a zřizovatelským odborem i 2 kontroly plnění opatření.

Následných veřejnosprávních kontrol bylo u příspěvkových organizací zřizovaných krajem v resortech školství, zdravotnictví, sociálních věcí, doprava a kultura v roce 2012 provedeno celkem 46, z toho byly 2 mimořádné kontroly, jedna na pokyn hejtmána kraje a druhá na základě stížnosti.

U příspěvkových organizací kraje byly kontroly zaměřeny na dodržování právních předpisů, schválených rozpočtů a pokynů zřizovatele a na ověření údajů o hospodaření s veřejnými prostředky, tzn. na věrné zobrazení zdrojů, stavu a pohybu veřejných prostředků, a na to, zda tyto údaje odpovídají skutečným rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky.

V roce 2012 jsme kontroly hospodaření zaměřili s větším důrazem na funkčnost a účinnost vnitřního kontrolního systému v organizacích. V minulých letech se jako přínosné osvědčilo zaměřit kontroly nejen na hospodaření jako celek, ale na jednu až dvě oblasti hospodaření

s hlubším ověřením skutečností a souvislostí. V loňském roce jsme v tomto přístupu pokračovali a zaměřili jsme tematické kontroly u vybraných organizací na oblast hospodaření s majetkem a inventarizaci a v další etapě u jiných vybraných organizací na vnitřní kontrolní systém a smluvní vztahy. Funkčnost a účinnost vnitřního kontrolního systému jsme ověřovali v autoprovozu a stravování převážně u organizací v sociální sféře.

Provedenými veřejnosprávními kontrolami bylo zjištěno nedodržení některých obecně závazných právních předpisů, zejména v oblasti účetnictví (nesprávné postupy účtování, nedostatečná nebo chybná evidence a inventarizace majetku), nakládání s majetkem, doplňkových činností, hospodaření s fondy a vnitřních norem příspěvkových organizací. Zjištěnými nedostatky byl zkreslen stav majetku a výsledek hospodaření v účetních závěrkách, resp. byly zjišťovány závažné nedostatky bez vlivu na účetní závěrku. Zejména v nastavení a funkčnosti kontrolních mechanismů byly u řady organizací zjišťovány významné nedostatky a rizika.

Na základě zjištěných nedostatků byla vždy vyžadována opatření k jejich odstranění. Plnění těchto opatření bylo odborem kontroly ověřováno v průběhu roku 2012 u vybraného vzorku těch příspěvkových organizací, u kterých byly předchozími veřejnosprávními kontrolami zjištěny nejzávažnější nedostatky. Tento výběr vzorku ke kontrole plnění opatření se osvědčil již v předchozích letech.

Protokoly z provedených následných kontrol u organizací jsou předávány společně s přijatými opatřeními zřizovatelským odborům k dalšímu využití v metodice a vedení organizací.

Porušení rozpočtové kázně bylo zjištěno v loňském roce následnými veřejnosprávními kontrolami u 3 příspěvkových organizací, z toho dvěma organizacím byl uložen odvod radou kraje na počátku roku 2013. Organizace se dopustily porušení rozpočtové kázně vyšším přidělem do FKSP, neoprávněným použitím FKSP, neoprávněnou tvorbou rezervního fondu a použitím příspěvku na provoz v rozporu s účelem. Žádosti jedné organizace o prominutí odvodu Rada Kraje Vysočina vyhověla.

U příjemců veřejných finančních podpor poskytnutých z rozpočtu Kraje Vysočina a z Fondu Vysočiny bylo provedeno celkem 85 následných kontrol. Byly zaměřeny na ověření dodržení smluvních podmínek poskytnutí podpor po ukončení realizace a závěrečném vyúčtování akcí. Porušení rozpočtové kázně bylo zjištěno u 3 příjemců a na základě rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina jim byl uložen odvod za porušení rozpočtové kázně z důvodu nedodržení smluvních podmínek.

V roce 2012, byly následné veřejnosprávní kontroly zajišťovány 7 pracovníky odboru kontroly. Tento počet zaměstnanců je již dlouhodobě neměnný. Vzhledem k velkému počtu zřizovaných příspěvkových organizací kraje (k 31. 12. 2012 celkem 119 organizací) je tudíž mnohdy problematické zajistit obecně požadovanou periodicitu provádění následných kontrol hospodaření těchto příspěvkových organizací.

I přes stávající personální kapacitu se odboru kontroly v loňském roce opětovně podařilo zkontrolovat minimálně 5%-tní vzorek akcí podpořených z rozpočtu kraje a fondu kraje podle jednotlivých dotačních titulů upravených Pravidly Rady Kraje Vysočina nebo Zásadami Zastupitelstva Kraje Vysočina.

b. zahraničních prostředků (příloha č. 5)

V roce 2012 nebyla Krajem Vysočina provedena žádná veřejnosprávní kontrola u předstrukturálních fondů.

Ze strukturálních fondů čerpal Kraj Vysočina finanční prostředky prostřednictvím šesti grantových schémat v programovacím období 2004 – 2006, z toho 5 grantových schémat bylo

realizováno prostřednictvím Společného regionálního operačního programu a 1 grantové schéma prostřednictvím Operačního programu rozvoje lidských zdrojů.

V roce 2012 bylo gestorem grantových schémat provedeno celkem 26 veřejnosprávních kontrol na místě. Všech 26 vykázaných kontrol bylo následných a zaměřených tedy na ověření udržitelnosti realizovaných projektů a nebylo zjištěno podezření na nesrovnalost. Grantová schémata byla ukončena.

V rámci programovacího období 2007 – 2013 byly Řídícím orgánem Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost Kraje Vysočina v rámci prioritní osy 1 a prioritní osy 3 schváleny čtyři globální granty ve čtyřech oblastech podpory. S řídícím orgánem, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, uzavřel kraj Dohodu o spolupráci, na základě které zabezpečuje realizaci tohoto operačního programu jako zprostředkující subjekt.

V roce 2012 bylo v rámci těchto grantů provedeno celkem 25 průběžných veřejnosprávních kontrol na místě, z toho:

- v oblasti podpory 1.1. celkem 7 kontrol
- v oblasti podpory 1.2. celkem 2 kontroly
- v oblasti podpory 1.3. celkem 9 kontrol
- v oblasti podpory 3.2. celkem 7 kontrol.

Administrativními veřejnosprávními kontrolami a průběžnými veřejnosprávními kontrolami na místě bylo v roce 2012 zjištěno celkem 48 případů porušení rozpočtové kázně.

Kraj realizuje také několik projektů v oblasti sociálních služeb. V souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace provedl kraj v roce 2012 celkem 50 průběžných veřejnosprávních kontrol v rámci projektu „Podpora vybraných sociálních služeb na území kraje Vysočina individuální projekt“ u poskytovatelů jednotlivých sociálních služeb. Projekt je realizován v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Předmětem kontrol bylo plnění podmínek vyplývajících ze smlouvy o zajištění sociálních služeb.

3. Hlavní nedostatky, které v hodnoceném období zásadním způsobem nepříznivě ovlivnily činnost orgánu veřejné správy včetně stručné charakteristiky jejich příčin

Nedostatky, které by podstatně ohrozily nebo znemožnily plnění hlavních úkolů při zajišťování schválených cílů orgánu veřejné správy, či které by měly významný vliv na řádnou správu a řízení hospodaření s veřejnými prostředky, nebyly v hodnoceném období identifikovány. Problémové oblasti byly průběžně řešeny v souladu s rozhodnutími orgánů kraje (Rady Kraje Vysočina a Zastupitelstva Kraje Vysočina) nebo rozhodnutím vedení krajského úřadu.

4. Informace o finančních kontrolách vykonaných podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a o jejich výsledcích, které poskytly mezinárodním organizacím na základě jejich vyžádání (§ 24 odst. 5 zákona)

V průběhu roku 2012 nebyla na Krajském úřadu Kraje Vysočina provedena žádná finanční kontrola podle vyhlášených mezinárodních smluv.

5. Přehled a charakteristika opatření přijatých ředitelem Krajského úřadu Kraje Vysočina

Řízení provozní a finanční činnosti úřadu a účinné fungování vnitřního kontrolního systému bylo v průběhu roku 2012 zlepšováno např. následujícími opatřeními:

- vyhodnocování plnění strategických cílů krajského úřadu za uplynulé období,
- aktualizace interních předpisů,
- akceptování a realizace doporučení z vykonaných interních auditů,
- vzdělávání zaměstnanců krajského úřadu v oblasti finanční kontroly v rámci vstupního vzdělávání,
- podpora zvyšování odbornosti a profesionálního vystupování zaměstnanců,
- aktualizace pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů,
- aktualizace databáze řízení rizik,
- realizace aktivit v rámci projektu Zvýšení kvality řízení Krajského úřadu Kraje Vysočina, tzv. Kvalita 09,
- aplikace modelu CAF (Common Assessment Framework) vycházející ze sebehodnocení kvality činnosti úřadu,
- podpora dalšího rozvoje analytického nástroje datový sklad, především v oblasti sledování ekonomiky úřadu a příspěvkových organizací.

K průběžnému sledování řešených problémů slouží systém evidence úkolů v rámci porad na jednotlivých úrovních řízení (porady grémia ředitele, porady grémia ředitele s vedoucími odborů a samostatných oddělení, porady jednotlivých sekcí a porady odborů). Obdobná evidence se používá pro sledování a kontrolu plnění úkolů vyplývajících z usnesení rady a zastupitelstva kraje. Jako další nástroj k řešení různých problémů je využívána možnost jmenování pracovních týmů ředitelem úřadu.

6. Souhrnné zhodnocení

Kraj Vysočina naplňuje principy řádné správy veřejných prostředků. Orgány kraje a ředitel krajského úřadu dostatečně vymezili pravomoce a odpovědnosti jednotlivých vedoucích a ostatních zaměstnanců směřující k naplnění těchto principů. Finanční kontrola je nadále nedílnou součástí finančního řízení, kontrolní činnost probíhá v souladu s platnými právními předpisy, útvary zabývající se finanční kontrolou mohou proto poskytovat dostatečnou míru nezávislého ujištění o přiměřenosti a účinnosti vnitřních kontrolních mechanismů. Krajský úřad si trvale klade za cíl udržitelný a kvalitní výkon veřejné správy v souladu s kritérii hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

Povinnost předložit každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol je zákonem o finanční kontrole stanovena také obcím a příspěvkovým organizacím jako orgánům veřejné správy. Obce na tuto zákonnou povinnost byly písemně upozorněny dopisem ředitele krajského úřadu, ve kterém byly uvedeny i odkazy na manuály a návody na zpracování zpráv o výsledcích finančních kontrol.

V kraji Vysočina bylo k 31. 12. 2012 celkem 704 obcí. Z tohoto počtu 25 obcí (tj. 4 %), i přes výše uvedené připomenutí zákonné povinnosti, zprávu o výsledcích finančních kontrol za rok 2012 nezaslalo. Z předložených zpráv o výsledcích finančních kontrol bylo pouze 46 zpráv (tj. 7 %) podáno elektronicky prostřednictvím Modulu ročních zpráv. Tato skutečnost přináší vysokou

administrativní náročnost při zpracování a zadávání údajů z ručně vyhotovených zpráv do informačního systému.

Všech 119 příspěvkových organizací zřízených Krajem Vysočina k 31. 12. 2012 podalo zprávu o výsledcích finančních kontrol elektronicky.

Zpracovali:

Ing. Eva Janoušková
ředitelka Sekce ekonomiky a podpory – zástupce ředitele

Ing. Michal Ňachaj
vedoucí odboru kontroly

Ing. Iva Ďásková
vedoucí oddělení veřejnosprávní kontroly

Ing. Kateřina Tesařová
vedoucí oddělení interního auditu

V Jihlavě dne 4. 3. 2013

Schválil:

Mgr. Ing. Zdeněk Kadlec, dr. h. c.
ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina